

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/369/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212202637
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3212202637.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň JUDr. Emílie Zimovej a JUDr. Gabriely Janákovej v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o. so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti odporcovi: S. A., bytom A. H. XXXX/X, D. nad D., o zaplatenie 1 096,13 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 05.septembra 2012, č.k. 6C/41/2012-81, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.096,13 eur s 23,4% ročne a úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne a zaplatiť trovy konania. Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 písm. b/, § 3 ods. 1, 2 zák.č. 258/2001 Z.z., ust. § 879j OZ, § 52 ods. 1, § 54 ods. 1, § 48 ods. 2, § 457 a § 517 ods. 1 veta prvá OZ. Súd vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti a uzavrel, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravenej v zák.č. 258/2011 Z.z., ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality. Súčasne prinajmenšom od 01.01.2008 treba túto zmluvu posudzovať ako spotrebiteľskú podľa § 52 ods. 1 OZ a preto na ňu súd aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy. Zo zmluvy ani zo všeobecných podmienok predložených navrhovateľom nevyplýva, že by boli medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté právne dôsledky odstúpenia od zmluvy odchyľne od § 48 ods. 2 a § 47 OZ. Súd prvého stupňa mal za to, že ustanovenie všeobecných podmienok dohodnutých medzi účastníkmi konania, podľa ktorého CETELEM je oprávnený od úverovej zmluvy odstúpiť, pozastaviť ďalšie čerpanie úveru a požadovať splatenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ani ustanovenia článku všeobecných podmienok, podľa ktorých ku dňu účinnosti odstúpenia je splatný celý dlh klienta voči CETELEM a odo dňa splatnosti dlhu je CETELEM oprávnený účtovať klientovi úroky z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej za každý deň omeškania nie sú dostatočne jasným vyjadrením vôle osobitne upraviť právne dôsledky odstúpenia od zmluvy tak, aby sa odstúpením zmluva od začiatku nerušila. Aj keby súd pripustil, že formulácia vrátane príslušenstva znamená povinnosť dlžníka vrátiť nielen to, čo podľa zmluvy dostal, ale aj ďalšie nároky a to najmä úroky, bola by táto zmluvná podmienka podľa § 54 ods. 1 OZ neplatná, pretože sa odchyľuje od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, pričom nejde o individuálne dojednanú podmienku, keďže je súčasťou všeobecných podmienok, ktoré spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušila a v súlade s § 457 OZ bol odporca povinný vrátiť navrhovateľovi to, čo podľa

zmluvy dostal, teda celkovo vyčerpanú istinu 3.544,63 eur bez úrokov a zmluvných pokút. Odporca ešte pred podaním žaloby zaplatil navrhovateľovi spolu 4.942,90 eur a preto bol nárok navrhovateľa v plnej miere uspokojený ešte pred podaním žaloby a preto súd návrh zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, keďže odporca, ktorý bol v konaní úspešný nepožiadala o náhradu trov konania, súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázal na tú skutočnosť, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy uzavretej medzi účastníkmi sú všeobecné úverové podmienky, z ktorých vyplýva, že účastníci uzatvorili zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom rešpektovali špecifika požadované zák. č. 258/2001 Z.z.. Poukázal tiež na tú skutočnosť, že až do 31.12.2007, teda aj rozhodnutom v čase uzavretia úverovej zmluvy sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v § 52 až 54 OZ nevzťahovali na zmluvy o úvere, čo vyplýva z definície pojmu spotrebiteľskej zmluvy uvedenej v OZ v znení platnom do 31.12.2007. Preto mal za to, že súd prvého stupňa na predmetnú vec nesprávne právne posúdil, pretože danú vec posúdil výlučne podľa predpisov o spotrebiteľských zmluvách. Aj v prípade záveru súdu, že zmluva je spotrebiteľskou, toto nič nemení na skutočnosti, že ide o zmluvu o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Vyslovil preto ten právny záver, že pri odstúpení od úverovej zmluvy a jeho účinkov je potrebné, keďže ide o absolútny obchod vychádzať z právnej úpravy odstúpenia podľa § 344 Obchodného zákonníka. Preto považoval navrhovateľ za nesprávny záver súdu v tom zmysle, že medzi účastníkmi neboli dohodnuté účinky odstúpenia odchyľne od základnej úpravy, pretože vo všeobecných podmienkach je jasne uvedené, že odporca je po odstúpení od úverovej zmluvy povinný zaplatiť dlžnú sumu vrátane príslušenstva. Rovnako nesúhlasil s tým právnym záverom, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušila od počiatku podľa § 48 ods. 1, 2 OZ, pretože nemohlo dôjsť k zániku všetkých práv a povinností z úverovej zmluvy odstúpením od zmluvy. V konaní pred súdom prvého stupňa preto dostatočne preukázal oprávnenosť nároku a riadne označil všetky relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uplatnil si tiež náhradu trov konania.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Súd prvého stupňa v prejednávanej veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

Odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa v tom smere, že účastníci konania uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu a to konkrétne podľa zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd nijako nepopiera úver ako absolútny obchod a ani dôvodnosť aplikácie Obchodného zákonníka. Zároveň však pripomína, že tu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva s tým, že dualistický systém záväzkového práva na Slovensku predstavuje určitú anomáliu s tým, že jednoznačne bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý posúdil účinky odstúpenia od zmluvy ex tunc s tým, že momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia zmluvy ako sú bezdôvodné obohatenie, pričom účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 OZ.

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachovávajú právo zo zmluvnej pokuty aj napriek zrušeniu zmluvnej pokuty s účinkami od vzniku zmluvy odstúpením a spotrebiteľskej zmluvy zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka o dôsledku odstúpenia od zmluvy.

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek jej zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia v Občianskom zákonníku.

Je nepochybné, že samotná zmluva bola uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 23.07.2002, t.z. v čase, kedy úprava Občianskeho zákonníka neobsahovala žiadne ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, pričom úprava Občianskeho zákonníka dotýkajúca sa spotrebiteľských zmlúv v § 52 a nasl. OZ bola zavedená do textu právnej normy Občianskeho zákonníka až zák.č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 01.04.2004. Súd je v danom prípade toho názoru, že táto zmluva patrí nepochybne svojim obsahom medzi spotrebiteľské zmluvy vzhľadom k tomu, že bola pripravená na formulári vrátane znenia všeobecných podmienok a bola pripravená bez možnosti odporcu meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Aj keď jednoznačná právna úprava spotrebiteľských zmlúv bola uvedená do Občianskeho zákonníka až s účinnosťou od 01.04.2004 zák.č. 150/2004 Z.z. jej cieľom bolo zabezpečiť harmonizáciu Slovenského zmluvného práva s Európskym spotrebiteľským právom a to hlavne z dôvodu zosúladenia s nepriaznivými účinkami Smernice rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Účelom zavedenia úpravy spotrebiteľských zmlúv s účinnosťou od 01.04.2004 bola harmonizácia Slovenského zmluvného práva s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa. Zmyslom nielen národnej, ale nadnárodnej úpravy spotrebiteľského práva je dosiahnuť vyrovnanie faktického nerovného postavenia spotrebiteľa s profesionálnym dodávateľom s ohľadom na okolnosti, pri ktorých dochádza k uzatváraniu zmlúv ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho a jeho lepšiu znalosť práva a jednoduchšiu dostupnosť právnych služieb a vzhľadom na možnosť zo strany podnikateľa určovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom novozavádzajúcej úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku bolo teda faktické vyrovnanie uvedenej nerovnosti postavenia spotrebiteľa a podnikateľa ako profesionála a to aj za predpokladu obmedzenia autonómie vôle v zákonom predpokladaným dôsledkom. Z týchto podmienok, t.z. faktického vyrovnania postavenia spotrebiteľa podnikateľa je nutné dosiahnuť aj v prípade de facto v spotrebiteľských vzťahoch vzniknutých pred nadobudnutím účinnosti uvedenej zmeny Občianskeho zákonníka, pretože materiálne posudzovaná pozícia kontrahenta uzatvárajúceho zmluvu pred nadobudnutím účinnosti uvedeného zákona sa žiadnym spôsobom nelíšila od spotrebiteľa uzatvárajúceho zmluvu už v režime spotrebiteľských zmlúv podľa Občianskeho zákonníka. Tento spôsob právne úpravy spotrebiteľských zmlúv podľa Občianskeho zákonníka uvedeného v ust. § 52 a nasl. s účinnosťou od 01.04.2004 a to aj spätne na spotrebiteľské vzťahy uzatvorené pred účinnosťou vyššie uvedenej zmeny Občianskeho zákonníka je jednoznačne vyjadrený v ust. § 879f OZ. Podľa vyššie cit. ustanovenia spotrebiteľské zmluvy, ktoré majú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. OZ sa mali dať do súladu s § 53 a § 54 OZ do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti uvedenej zmeny Občianskeho zákonníka, t.z. najneskôr do 01.07.2004 s tým, že tie časti spotrebiteľských zmlúv, ktoré neboli dané do súladu so znením § 53 a § 54 strácali uplynutím troch mesiacov platnosť. Súd zdôrazňuje, že z ust. § 54 ods. 1 OZ vyplýva jednoznačne záver o tom, že práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa.

Pokiaľ preto súd prvého stupňa dospel k správne právnemu záveru, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, t.z. zmluvy o spotrebiteľskom úvere, správne potom súd prvého stupňa na posúdenie daného právneho vzťahu a účinkov odstúpenia od zmluvy použil ust. § 48 ods. 2 OZ s použitím § 457 OZ, z ktorých následne vyplýva, že účinkom odstúpenia od zmluvy dochádza k zrušeniu zmluvy ex tunc a ďalej v návaznosti na toto právne posúdenie odvolací súd poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje. Nepochybné je, že odporca pred podaním návrhu zaplatil 4.942,90 eur s tým, že vyčerpал 3.544,63 eur z čoho potom následne vyplýva, že nárok navrhovateľa bol v celom rozsahu uspokojený ešte pred podaním žaloby a preto bol v celom rozsahu správny postup súdu prvého stupňa, ktorý návrh ako nedôvodný zamietol.

Preto odvolací súd v konečnom dôsledku rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v odvolacom konaní ich náhrada priznaná nebola, nakoľko tomuto preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .